

Dig og mig ved daggry

Tema: Kærlighed, venskab, familierelationer, død og selvmord

Fag: Dansk

Målgruppe: Gym & HF

Lydbog: Sanne Munk Jensen og Glenn Ringtved: "Dig og mig ved daggry", Gyldendal 2014, 504 minutter, indlæst af Martin Greis.

I denne pædagogiske vejledning er det vægtet højt, at eleverne får en flydende og intens lytteoplevelse uden for mange pauser undervejs.

Eleverne arbejder hermeneutisk med forforståelse og revision af forforståelsen.

Eleverne får gruppevis tildelt et element til analyse, og dette element skal behandles som om det var romanens budskab. Alle elever beskæftiger sig med romanens dødstematik.

Fagligt mål og læringsmål

Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster

Denne vejlednings fokus kan udtrykkes i følgende læringsmål:

- Eleverne reflekterer over den hermeneutiske proces
- Eleverne ser, hvad valg af analysefokus bevirker for fortolkningen af en roman

Ideer til undervisningen

Lærerens forberedelse

Lån både lydbog og e-bog med overlay til eleverne. ([Se her, hvordan du låner overlay – youtube](#)).

Første time

For at få eleverne tunet ind på romanens univers indleder man med at vise [eleverne Gyldendals bogtrailer på 1:55 min](#). Traileren introducerer romanens persongalleri, fortællerstemme og narrative ramme.

Lad eleverne formulere deres forforståelse på skrift. (Som afslutning på forløbet genlæser eleverne egen tekst).

- Hvad kan du forvente om fortælleposition, komposition, fremstillingsform?
- Hvad har romanen at sige om kærlighed og død?

Eleverne inddeles i fem grupper, som hver får tildelt et element til analyse: Komposition, fortæller, miljø, personkarakteristik af Louise, kærlighedstemaet. Hver gruppes analyseelement skal behandles som om det var romanens budskab. Hvis vi fx antager, at miljøet er årsag til rækken af begivenheder, og alt ville

være gået anderledes, hvis bare Liam og Louise kom fra samme miljø – og hvis de havde haft penge nok, da de boede sammen – hvad er så romanens budskab?

Tanken er, at eleverne kan lytte til bogen som helhed, men at de senere nemt kan slå ned på de relevante steder i e-bogen: De skal bare søge på "deres" farve – muligheden er tilgængelig i venstre side af e-bogen. Ud over at markere nedslag i teksten, er der også indlagte hjælpespørgsmål. (Hele klassen arbejder med "Før og efter læsning" samt romanens dødstematik).

Farverne fordeler sig således:

Blå: Før og efter læsning

Rød: Dødstematik

Grøn: komposition

Gul: Fortæller

Turkis: Miljø

Cyklamen: Kærlighed

Grå: Personkarakteristik

Lad eleverne læse deres opgaver og få afklaret eventuelle tvivlsspørgsmål. Forbered dem på, at de skal forberede en fremlæggelse af deres arbejde på et givent tidspunkt. Eleverne kan også forholde sig til, at de skal afsætte 504 minutter til at lytte bogen igennem – eller vælge en kombination mellem læsning og lytning alt efter præference. I fællesskab besluttet en dato, hvor eleverne skal være klar med deres arbejde.

Gruppeopgaver

Kompositionen med de tre handlingsspor:

- 1) Ét handlingsforløb, som starter med Louises møde med Liam og fortæller hele deres fælles historie frem til selvmordet.
- 2) Et handlingsforløb, hvor Louise som en alvidende fortæller kan følge med i alle de efterladtes reaktioner på det dobbelte dødsfald.
- 3) Flashbacks til tiden før Liam, fx episoden med Emilie.

Redegør for de forskellige tidslinjer i romanen. Hvordan skabes der spænding og fremdrift i romanen, selv om vi kender slutningen på forhånd. Hvad er den døde Louises projekt? Hvorfor indlægges flashbacks fra tiden før Liam? Hvad er romanens pointe med at overordnet fortælle i bagudsyn? Hvis kompositionen er afgørende for romanens budskab – hvad vil den så fortælle?

Fortæller, fortælleposition og fortællerstemme. Fortælleren skifter mellem at være jeg-fortæller og delvist alvidende. Hvordan virker synsvinkelskiftet til indre syn på Ian, på far, mor, Jens? Hvorfor får vi ikke indre syn på Liam? Udvikler fortælleren sig i løbet af historien? Hvad er pointen med at anlægge denne fortællersynsvinkel? Hvis selve fortællepositionen og den sjældne kombination af fortællertyper er det centrale i romanen, hvad er så budskabet?

Miljø: Karakteriser de to miljøer, som Louise og Liam kommer fra. Hvilken betydning tillægges deres opvækst og baggrund for deres personudvikling? Hvis vi fx antager, at miljøet er årsag til rækken af begivenheder, og alt ville være gået anderledes, hvis bare Liam og Louise kom fra samme miljø – og hvis de havde haft penge nok, da de boede sammen – hvad er så romanens budskab?

Tema: kærlighed. Vi antager, at kærlighedsforestillingen i romanen er romanens budskab. Undersøg,

hvad den vil sige os. Hvilke karakteristika knytter romanen til de forskellige kærlighedsformer, vi præsenteres for: kærligheden mellem to elskende/et par, mellem forældre og børn, mellem venner og til husdyr. Hvornår bliver kærligheden destruktiv, bestemmende for vores handlinger, etc.

Personkarakteristik af Louise. Hendes grænser rykkes gennem romanen – fra hun udholder en slange på mave, har sex med kvælertag, accepterer salg af stoffer, medvirker til at klippe finger og stjæle fra lig og til slut det fælles selvmord. Hvordan forklarer romanen denne udvikling af personen? Hvis vi antager, at Louises personudvikling er romanens budskab, hvad vil den sige?

Næste time

Næste trin er at undersøge romanens dødstematik (hvor relevante tekststeder er markeret med rødt i e-bogen). Lad eleverne vælge mellem disse tre:

1. Romanen har et antal døde, der har efterladt sørgende: (Jeppe, Liams mor, Louise, Liam, - foruden 2 selvmordsforsøg (Jens og mors plan). Hvordan er de fiktive persons forestilling om døden: Undersøg Louise, mor og Liam.
2. Idéen om dobbeltselvmodet udspringer af Morten Niensens digt "Bestemmelse". Liam mener, at døden er forudbestemt – er du enig i, at dette er digtets budskab? Digtet analyseres og fortolkes.
3. Liam henviser til Sixten Sparre og Elvira Madigan. Redegør for forskelle og ligheder med disse historiske persons dobbelte selvmord.

I slutningen af lektionen får tre elever muligheden for at fremlægge deres arbejde – enten med det samme eller i næste time, hvor der er fremlæggelser fra de 5 gruppearbejder.

Sidste time

Eleverne fremlægger resultatet af deres arbejde.

De genlæser deres indledende betragtninger og reviderer deres forforståelse. De reflekterer over, hvilken virkning valg af analysefokus havde for deres fortolkning af romanen. De kan evt. også reflektere over, om oplæsningen af bogen gav dem en anden forståelse af teksten end selv at læse den.

Supplerende materialer

Nedenstående to film kan lånes på mitCFU.dk

Romeo og Julie

Spillefilm. Shakespeares klassiker om ung ufordærvet kærlighed i en ukærlig verden er taget under behandling af australske Baz Luhrmann, 1996, 116 min. <https://mitcfu.dk/CFUFILM1108748>

Romeo og Julie

Ballet fra Det Kgl. Teater. John Neumeiers Romeo og Julie til Prokofjevs bevægende og storslåede musik havde premiere på Det Kongelige Teater i 1974. 2015, 161 minutter.
<https://mitcfu.dk/TV0000111930>

Denne bog kan måske lånes fra dit lokale CFU:

Oh, Romeo

Roman af Merete Pryds Helle, Rosinante 2006

Efter et tilfældigt møde forelsker Julie, dansk studerende, og Romeo, pakistansk indvandrer, sig. Julies far og bror hader indvandrere, og Romeos familie er ved at gifte ham bort. Som hos Shakespeare findes der ingen lykkelig slutning. <https://mitcfu.dk/26486025>